

بررسی عوامل احساسی موثر در پذیرش رشته های ورزشی (جمعیت مورد مطالعه: دانش آموزان دبیرستانی)

لیلا میرزایی ۱ و علی یوسفوند ۲

Leilamirzai98@gmail.com

Ali-bos37@yahoo.com

چکیده

ما در دوره های مختلف زندگی احساسی خود با انتخاب های مهمی روبرو هستیم. هر چند شرایط گذشته و حال بسترهای پرورش نوع انتخاب ما هستند اما این انتخاب آینده زندگی احساسی ما را نیز تحت تأثیر قرار می دهد. انتخاب شغل، انتخاب شریک زندگی، انتخاب محل زندگی، انتخاب دوست، انتخاب گذران نوع اوقات فراغت و در نهایت انتخاب رشته ورزشی. ورزش آنچنان در ساختارهای زندگی انسانها رسوخ نموده که با شناخت گرایش افراد به نوع رشته و فعالیت های ورزشی می توان شرایط زندگی و میزان سرمایه اجتماعی آنها را پیش بینی نمود. هدف این پژوهش شناسایی عوامل احساسی تاثیرگذار بر انتخاب رشته ورزشی در دانش آموزان است. چارچوب نظری این پژوهش با استنباط از نظریه های آدلر، جان الستر، بروس کوئن، پاتنام، بوردیو، هومنز و وبر ساخته شده است. تحقیق از نظر ابزار گردآوری داده ها متکی بر پرسشنامه و از نظر روش پژوهش، پیمایشی است. جامعه آماری را دانش آموزان دبیرستان در شهر تهران تشکیل می دهد. برای توصیف و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی شامل تحلیل همبستگی و رگرسیون لجستیک استفاده شد. بررسی توصیفی داده ها نشان داد که ۶۱ درصد از دانش آموزان به ورزش های گروهی علاقمند هستند. میانگین نمرات دانش آموزان از ۵ نمره در اطلاع از پیامدهای فردی مثبت ورزش برابر با ۴/۳۷، برای سرمایه احساسی برابر با ۳/۷۴ و برای منزلت اجتماعی دانش آموزان برابر با ۳/۴۱ است. نتایج حاصل از یافته های استنباطی نشان دادند که متغیرهای جنس، آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش، انگیزه تحرک اجتماعی، طبقه اجتماعی، سرمایه اجتماعی، منزلت احساسی ورزش نزد دانش آموزان بر انتخاب رشته ورزشی دانش آموزان تاثیر دارد.

کلمات کلیدی: انتخاب ورزش، نوع ورزش، رشته ورزشی، گرایش ورزشی، ورزش دانش آموزی

مقدمه و بیان مسئله پژوهش

ورزش و جامعه دارای الگوهای ارزشی و به اصطلاح «پیکربندی های رفتاری» مشترکند، تحول و دگرگونی ورزش خارج از جامعه انجام نمی شود، بلکه توسعه آن در پیوند نزدیک با محیط احساسی تحقق می یابد. در واقع ورزش بازتاب دهنده روابط احساسی است (ویس، ۱۳۸۹: ۶). محرومیت جامعه از تأثیرات و کارکردهای فردی و احساسی ورزش، مسلماً خسارت جبران ناپذیری است که نه تنها نسل کنونی، بلکه نسلهای متمادی را متأثر خواهد نمود. توانایی های افراد و آموزشهای دوران کودکی و نوجوانی اهمیت دارد و اگر شرایط احساسی مناسب باشد، شخص به انتخاب رشته ورزشی مورد نظر پرداخته و به ورزش کردن ادامه می دهد و در غیر اینصورت یا شاخه ورزشی خود را تغییر می دهد و یا بطور کلی از ورزش کناره گیری می نماید. تحلیل هایی که روی ابعاد احساسی اصرار می ورزند، توجه خاصی به شرایط احساسی فعالیتهای ورزشی دارند و این اعتقاد وجود دارد که تغییرات شانسهای پیوستن به یک ورزش به هماهنگی میان مشخصات فنی فعالیتهای ورزشی و ویژگیهای احساسی گروههای ذی علاقه بستگی دارد (دوفرانس، ۱۳۸۵: ۴۷). چنانچه انتخاب نوع ورزش برای هر ورزشکار می تواند در فضای سبکهای زندگی ادغام و با آن یکپارچه شود. بطوریکه، مطالعات جامعه شناختی در این فضا تضادهایی میان سبک زندگی (فقیرانه) و یک سبک زندگی (اشرافی) را نشان داده اند: در سبک زندگی فقیرانه کارکرد مربوط به ورزش ترجیح داده می شود و رابطه ای فایده جویانه با اشیاء و رابطه ای ابزاری با بدن برقرار می شود، در حالیکه در سبک زندگی اشرافی صورت (ورزش) به محتوای آن ترجیح داده می شود و با اشیاء رابطه ای نسبتاً با فاصله برقرار می شود (دوفرانس، ۱۳۸۵: ۴۹).

شهر تهران بعنوان بزرگترین و پرجمعیت ترین شهر کشور با بیش از دو میلیون و چهارصد هزار دانش آموز کمتر از ۱۸ سال، نمونه مناسب و مطلوبی از جامعه کل کشور می باشد که تحقیق بر روی آن نتایجی مفید و اثر بخش را برای کل کشور در پی دارد. در نتیجه ضرورت مطالعه حاضر تولید دانشی است که برای تفسیر، فهم و تبیین الگوی رفتار افراد در رابطه با انتخاب نوع رشته ورزشی می باشد. توجه به چنین پژوهشی زمینه ساز تسهیل مشارکت احساسی در ورزش خواهد شد. مسأله پژوهش حاضر نشأت گرفته از مهمترین دغدغه های کارشناسان و محققان حوزه ورزش است. انتخاب از مهمترین عوامل حفظ و تداوم روابط احساسی می باشد. انتخاب در بین اعضاء یک جامعه در خردترین سطح جامعه که همان کنشگران احساسی است تا سطح کلان که یک کشور می باشد بعنوان یکی از عناصر ثبات و استحکام در این سطوح جلوه گر است.

با توجه به تغییر ماهیت رشته های ورزشی قدیمی و پیدایش ورزش های جدید، ورزش دارای رشته های گسترده و تخصصی شده است. بدلیل عدم وجود نظام جامع ورزش و نیز عدم وجود برنامه های مدون و علمی در ساختار ورزش کشور، جامعه دچار مشکلات بی نظمی و نابرابری در توزیع متناسب رشته های ورزشی با پتانسیل موجود شده است. از آنجا که ساختار ورزش کشور دارای اشکالاتی است روشن است در چنین وضعیتی شاهد اختلاف تعداد شرکت کننده در رشته های مختلف ورزشی هستیم. گرایش افراد جامعه به فعالیتهای ورزشی و حضور ورزشکاران در رشته های مختلف با میزان استعدادها و نیازهای ورزش کشور نامتناسب بوده و قاعده مند نمی باشد. از اینرو در برخی رشته های ورزشی ترافیک و ازدحام وجود دارد اما در برخی دیگر از رشته های ورزشی با فقر ورزشکار و مشارکت کننده مواجه هستیم. این معضل، آسیبهای جدی را در جامعه ورزش کشور ایجاد کرده است.

بنابراین، توجه بیش از حد به چند رشته ورزشی خاص موجب گمنامی سایر ورزشها می شود و چالشهای زیادی را در حوزه های اصلی ورزش اعم از سلامتی، همگانی، حرفه ای و قهرمانی به همراه دارد. تخصیص بودجه و ارائه امکانات مناسب و نیز توجه رسانه ها به چند رشته خاص، موجب گرایش نامتناسب و انتخاب نادرست افراد جامعه به رشته های ورزشی می گردد که پیامدهای تخریبی بر پیکره ورزش کشور خواهد داشت.

در کشور ایران ۳۸ درصد از جمعیت کشور را افراد کمتر از ۱۸ سال تشکیل می دهند که نمایانگر جوان بودن جامعه است. از طرفی جوانان کشور زمان قابل توجهی از اوقات فراغت خود را از طریق ورزش سپری می نمایند. با شرکت در فعالیتهای ورزشی به عنوان ورزشکار، تماشاگر و علاقه مند به آن زمان زیادی از ساعات زندگی خود را صرف ورزش می کنند.

آمار ورزش همگانی در قم حدود ۵۳۰۰ نفر است که با فاصله‌ای تقریباً ۲۰۰ نفری نسبت به فوتبال در صدر قرار گرفته است. همانطور که اشاره شد ۴۳۰۰ نفر از مجموع ۵۳۰۰ نفر ورزشکار همگانی را بانوان قومی تشکیل می‌دهند و سهم مردان حتی به هزار نفر هم نمی‌رسد. اما در میان هیأت‌هایی که درگیر فضای رقابت و قهرمانی هستند، فوتبال به واسطه جذابیت‌های همیشگی اش برای نسل جوان و البته فوتسال خیز بودن قم بالاتر از سایرین است و در آمار کلی با ۵۱۰۰ نفر در رده دوم قرار دارد. نکته جالب اینکه سهم بانوان از فوتبال و فوتسال بانوان قم تنها حدود ۵۰ نفر است. رتبه سوم نیز متعلق به ژیمناستیک است. رشته‌ای که در سال‌های گذشته بیش از پیش توجه خانواده‌ها را به خود جلب کرده است. توانسته در سال ۹۴ آمار ی نزدیک به ۳ هزار ورزشکار را ثبت کند. یک سوم از این جمعیت را دختران ژیمناستیک کار و دو سوم باقی مانده را پسران تشکیل می‌دهند. تکواندو با تنها ۲ نفر ورزشکار کمتر از ژیمناستیک در رتبه چهارم قرار دارد و کاراته با ۲۶۰۰ ورزشکار در قم که ۲ هزار نفر آن را مردان کاراته کا تشکیل می‌دهند پنجمین هیأت ورزشی دارای آمار بالای ورزشکار در قم است.

تکواندو سومین هیأت ورزشی است که جذب مناسبی در بخش بانوان دارد. حدود ۸۸۰ بانوی تکواندوکار در سال ۹۴ در قم ثبت شدند و والیبال، رشته جذاب بانوان با آمار ۷۰۰ نفری در رده چهارم قرار گرفت. کاراته، ورزش‌های بومی محلی که در بخش‌های تابعه آمار خوبی به خود اختصاص داده، بسکتبال، ووشو، اسکیت و شنا دیگر هیأت‌های ورزشی جذب کننده بانوان در قم هستند که در رده‌های پنجم تا دهم قرار گرفته‌اند. ۴ رشته ورزشی نیز در قم با وجود ثبت آمار در بخش مردان، در قسمت زنان حتی یک ورزشکار هم ندارند. بوکس و وزنه برداری بطور کلی در ایران در بخش بانوان ورزشکار ندارند. در رشته‌های ورزش‌های نابینان و رشته موتورسواری و اتومبیلرانی نیز در سال ۹۴ هیچ ورزشکاری در قم به ثبت نرسیده است. ۵ رشته ورزشی و دارای فدراسیون نیز در قم بدلیل فعال نبودن هیأت‌های ورزشی خود با آمار ورزشکار صفر مواجه هستند. اسکی، چوگان، بولینگ و بیلارد، شمشیربازی و قایقرانی در قم هیأت ورزشی ندارند. رشته‌های اسکی و قایقرانی بدلیل نبود فضای آبی و برفی در قم به اندازه کافی توانایی فعالیت ندارند. شمشیربازی نیز در قم رشته‌ای ناآشنا است و حتی در سال ۹۴ برای تشکیل این هیأت فراخوان شد اما کسی نامزد ریاست این هیأت و راه اندازی شمشیربازی نشد (رسانه مردمی ورزش استان قم، سایت قم اسپرت، ۱۳۹۵/۴/۶، شناسه خبر: ۷۴۰۲).

مقاله حاضر کوششی است در جهت درک فرآیند انتخاب نوع رشته ورزشی از لحاظ احساسی در بین دانش آموزان شهر تهران. از سویی پژوهشگر، در تلاش است بداند چه علل و عواملی احساسی سبب گردیده که رشته‌های ورزشی در بین نوجوانان با استقبال و یا عدم استقبال روبرو شوند. از اینرو در این پژوهش به توضیح عوامل احساسی تأثیرگذار بر انتخاب رشته‌های ورزشی که نقش مهمی بر توسعه و پیشرفت ورزش کشور خواهند داشت، پرداخته خواهد شد. همچنین باید مشخص گردد که عوامل احساسی مؤثر بر انتخاب رشته ورزشی در بین قشر نوجوان که در سن طلایی و با اهمیت آموزش مهارت‌های ورزشی (۱۲ تا ۱۸ سال) قرار دارند، چیست؟

پیشینه تجربی پژوهش

تاکنون در مورد عوامل مختلف تأثیرگذار بر انتخاب رشته ورزشی پژوهش‌های قابل توجهی انجام نشده است. در بخش پژوهش‌های داخلی فتحی در سال (۱۳۸۴) پژوهشی با عنوان تبیین جامعه شناختی مشارکت ورزشی دانشجویان انجام داد. هدف از این پژوهش بررسی عوامل احساسی مؤثر بر مشارکت ورزشی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در شهر تهران بوده است. نتایج حاصله از یافته‌های این تحقیق نشان داد بین مقطع تحصیلی و مشارکت ورزشی رابطه‌ای وجود ندارد ولی بین تأهل، جنس، پایگاه اقتصادی و اجتماعی، وضعیت اشتغال، احساس سودمندی ورزشی، دسترسی آسان به امکانات ورزشی، حمایت اجتماعی، حضور ورزشکار قهرمان در خانواده و علاقه رشته خاص ورزشی با مشارکت ورزشی دانشجویان رابطه معنی داری وجود دارد (فتحی، ۱۳۸۴ به نقل از فتحی، ۱۳۸۸: ۱۴۵).

پارسا مهر و همکاران (۱۳۹۰) پژوهشی با عنوان بررسی رابطه بین مؤلفه‌های سرمایه احساسی و مشارکت ورزشی در میان نوجوانان به انجام رساندند. در این پژوهش که جامعه آماری آن نوجوانان ۱۴ تا ۱۷ سال شهر یزد بوده ۳۸۲ نفر بعنوان نمونه آماری با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و بصورت تصادفی انتخاب شدند. بمنظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه

سرمایه احساسی و مشارکت ورزشی استفاده شد. براساس نتیجه گیری کلی، یافته های پژوهش نشان داد آن دسته از نوجوانان دانش آموز پسری که به مشارکت احساسی علاقه بیشتری از خود نشان می دهند، در مقایسه با نوجوانان دانش آموز دختر، به فعالیتهای فوق برنامه (فعالیت های ورزشی) توجه بیشتری دارند (پارسامهر و همکاران، ۱۳۹۰).

مهدی پور و همکاران (۱۳۹۳) پژوهشی با عنوان تحلیل عوامل انگیزشی داوطلبان ورود به رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی انجام دادند. جامعه آماری پژوهش، کلیه داوطلبان ورود به رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در سال ۱۳۹۰ از سه استان خوزستان، ایلام و لرستان بودند که برای انجام آزمون عملی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، در دانشگاه شهید چمران اهواز شرکت کرده بودند ($N=1310$) حجم نمونه از طریق جدول کرجسی و مورگان، ۳۰۲ نفر برآورد شد. نتایج نشان داد به ترتیب عوامل فردی، عوامل احساسی و عوامل شغلی، مهمترین عوامل انگیزشی داوطلبان ورود به رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی بود. همچنین بین دیدگاه داوطلبان دختر و پسر در مورد عوامل فردی، تفاوت معناداری مشاهده شد؛ اما در عوامل احساسی و شغلی، تفاوت معناداری مشاهده نگردید. با توجه به یافته های پژوهش می توان گفت توجه به انگیزه های داوطلبان برای ورود به دانشگاه امری ضروری می باشد؛ زیرا با مورد توجه قرار دادن آنها می توان میزان کارآیی و اثربخشی دانشجویان را در آینده افزایش داد (مهدی پور و همکاران، ۱۳۹۳ : ۱۰۹).

ایوب اسلامی و همکاران پژوهشی با عنوان "نقش وضعیت اجتماعی- اقتصادی (SES) در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزشهای همگانی - تفریحی" در شهر مشهد در سال ۱۳۹۲ انجام داده اند. نتایج نشان داد که بین وضعیت اقتصادی اجتماعی با انگیزه مشارکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و از بین مؤلفه های اقتصادی اجتماعی به ترتیب طبقه اقتصادی، میزان درآمد و تحصیلات والدین پیش بین کننده قوی تری برای انگیزه مشارکت ورزشی در بین شهروندان شهر مشهد بود. همچنین یافته های این پژوهش در خصوص اولویتهای طبقه های مختلف اجتماعی- اقتصادی در مورد مؤلفه های انگیزه مشارکت در ورزشهای همگانی و تفریحی نشان داد که اولویت اول تمامی طبقات از مشارکت در ورزش، کسب سلامتی می باشد (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۲: ۸۹ و ۱۰۰).

در بخش مطالعات خارجی در پژوهشی که وهل و بودکلیویز به عمل آورده اند به این نتیجه رسیده اند که در کشورهای پیشرفته مهمترین عوامل تأثیرگذار در شرکت مردم در ورزش و احساسی شدن عبارتند از: آگاهی احساسی به اهمیت ورزش و آگاهی نهادهای احساسی از نقشی که ورزش می تواند در تمدن، فرهنگ و پیشرفت جامعه ایفا کند (فتحی، ۱۳۸۸).

استنلی و مادوکس در سال ۱۹۸۶ نشان داده اند که توجه بر مشارکت در برنامه ورزشی از ادراک توانایی فرد جهت قبول رفتارهای ضروری، تأثیر می پذیرد (فتحی، ۱۳۸۸: ۱۵۰).

دشارنایس و بویلن و گودین (۱۹۸۶) دریافتند که خوداثربخشی، افزایش مشارکت در ورزش را نسبت به انتظار نتیجه بهتر پیش بینی می کند (همان منبع، همان ص).

اطلاعات حاصله از مطالعه طولی مک آلوی (۱۹۹۲) اشاره می نماید که خود اثربخشی ورزشی ممکن است پیش بینی کننده معنی داری از مشارکت فعالیتهای فیزیکی بویژه در مرحله موافقت با آن باشد، اما کمتر از مرحله اجرای تمرین ورزش باقی می ماند (همان منبع، همان ص).

فرانکن و همکاران (۱۹۹۴) در تحقیقی بر روی گروهی از دانشجویان ورزشکار نشان دادند که انتخاب نوع رشته ورزشی در تعامل با عوامل شخصیتی حس رقابت جویی و تسلط در زمینه های ورزشی و رقابت می باشد (بهرام و شفیع زاده: ۱۳۸۲: ۳).

لیندنر و کر (۲۰۰۱) در خصوص دانش آموزان و دانشجویان هنگ کنگی نشان دادند که شرکت در فعالیتهای بدنی و ورزشی تحت تأثیر تعامل عوامل انگیزشی موقعیتی و درون فردی می باشد (همان منبع همان ص).

ریس و همکاران (۲۰۰۱) نیز در تحقیقی در دانش آموزان دبیرستانی نشان دادند که میزان شرکت آنها در فعالیتهای مختلف ورزشی تا حدی تحت تأثیر عوامل انگیزشی چون حس رقابت جویی و پیروز شدن قرار می گیرد (همان منبع همان ص).

راید^۱ (۲۰۰۵) در پژوهش خود نتیجه گرفت دانشجویان، مهمترین عامل انتخاب رشته خود را ویژگیهای فردی و تصمیم شخصی ذکر کرده اند. همچنین نقش دوستان و همسالان در انتخاب رشته یا دانشگاه، یکی از عوامل تأثیرگذار می باشد. درباره تفاوت تأثیر والدین بر انتخاب رشته دختران و پسران، این نتیجه بدست آمد که تأثیر والدین در انتخاب رشته دختران، دو برابر بیشتر از پسران بود (به نقل از مهدی پور و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۱۲).

پیفر و پات (۲۰۰۷) در مطالعه ای عوامل انگیزشی مرتبط با مشارکت فعالیت بدنی دانش آموزان را بررسی کردند. یافته های تحقیق آنها نشان داد که بین عوامل انگیزشی مشارکت ورزشی و سطح فعالیت بدنی دختران رابطه معناداری مشاهده نشد. این در حالی بود که این تفاوتها در پسران معنادار بود. از سوی دیگر، عوامل انگیزشی مشارکت ورزشی دختران با پسران تفاوت معناداری را نشان داد.

پاناگوتیس و زاهارادیس (۲۰۰۷) در بررسی روابط انگیزشی و سوگیری هدف نتایج متفاوتی را ذکر کردند، به طوری که بین مؤلفه های دوست یابی، مقام و موقعیت، رهایی انرژی (از مؤلفه های انگیزش مشارکت ورزشی) با مؤلفه های میل به پیروزی و هدف گرایی (از خرده مقیاس های سوگیری ورزشی) رابطه ی معناداری مشاهده نکردند، ولی بین مؤلفه های موفقیت، بهبود مهارت، آمادگی، و جو گروهی با خرده مقیاس های رقابت طلبی و میل به پیروزی رابطه مثبت و معناداری مشاهده کردند. همچنین، نتایج مطالعات آن ها تفاوت های سوگیری هدف و عوامل انگیزشی بین دو جنس و رشته های ورزشی مختلف را نشان داد (پاناگوتیس^۲ و همکاران، ۲۰۰۷).

روش ها و ابزارهای پژوهش

این پژوهش شش فرضیه فرعی دارد که جداگانه رابطه همبستگی و علی میانجنس، آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش، انگیزه تحرک اجتماعی، طبقه اجتماعی، سرمایه اجتماعی، منزلت احساسی نوع ورزش با انتخاب رشته ورزشی در میان دانش آموزان مفروض گرفته شده است. این پژوهش در پی نظریه آزمایی و استفاده کاربردی از نتایج پژوهش است. جامعه آماری مورد مطالعه را دانش آموزان شاغل به تحصیل شهر تهران تشکیل می دهند. تعداد جامعه آماری ۴۷۲۶۵۷ نفر است که با استفاده از فرمول متغیر دو ارزشی کوکران حجم نمونه ۳۹۹ نفر بدست آمد. و باروش نمونه گیری تصادفی ساده یک منطقه انتخاب گردید. بنابراین مناطق ۱۴، ۲ و ۱۸ بعنوان مناطق نمونه تهران انتخاب شدند. مناطق آموزش و پرورش مستقر در این مناطق شهری نیز مورد مطالعه قرار گرفتند. مناطق آموزش و پرورش در شهر تهران ۱۹ منطقه می باشند.

جدول ۲: مناطق نمونه شهر تهران

نام منطقه انتخابی	کل جمعیت منطقه	نسبت جمعیت منطقه از کل	تعداد نمونه در هر منطقه
۱۴	۶۹۴،۶۷۸	٪۵۴	۲۱۵
۲	۲۹۰،۷۲۶	٪۲۳	۹۲
۱۸	۲۸۸،۷۳۷	٪۲۳	۹۲
جمع	۱،۲۷۴،۱۴۱	۱۰۰	۳۹۹

¹ Reid

² Panagiotis

در این مرحله ابتدا بدلیل تنوع مدارس، در مجموع ۱۵ مدرسه دخترانه و پسرانه به عنوان نمونه از لیست مدارس راهنمایی و دبیرستان هرمنطقه مورد مطالعه با شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. روش اصلی پژوهش پیمایشی و ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بوده است که با استفاده از طیف لیکرت (کاملاً موافقم = ۵ - کاملاً مخالفم = ۱) سنجیده شده‌اند. برای اطمینان از روایی پرسشنامه نیز از نظرات اساتید و متخصصان استفاده شد و پس از انجام اصلاحات و ایجاد جرح و تعدیل، پرسشنامه‌ی نهایی تدوین شد. برای سنجش پایایی پرسشنامه از آزمون آلفای کرونباخ استفاده گردید. مقدار حاصل همانطور که در جدول ذیل آمده است از عدد ۰/۷ بزرگتر است، لذا مشخص می‌گردد که پرسشنامه از پایایی مطلوب برخوردار می‌باشد. سوال ۵ و ۱۲ انگیزه تحرک احساسی به دلیل این که بار عاملی کمتر از ۰/۴ داشتند از تحلیل‌ها حذف شدند.

جدول ۳: میزان پایایی شاخص‌های تحقیق

متغیرها	تعداد گویه‌ها (شاخص‌ها)	اندازه آلفای کرونباخ
آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	۷	۰/۷۹۹
انگیزه تحرک اجتماعی	۱۱	۰/۷۰۸
سرمایه اجتماعی	۲۹	۰/۹۶۹
منزلت احساسی نوع ورزش	۳	۰/۹۹۹

جدول ۴: ابعاد، گویه‌ها و سطح سنجش متغیرهای تحقیق

نوع متغیر	متغیرها و ابعاد	گویه (شاخص‌ها)	سطح سنجش
وابسته	انتخاب رشته ورزشی (۱۷ رشته ورزشی)	مسابقه، ورزش‌های قدرتی، ورزش‌های راکتی، ورزش‌های برفی/اسکی، ورزش‌های نشانه‌روی، ورزش‌های گروهی، ورزش فکری، ورزش‌های آبی، ورزش‌های حرکتی، ورزش با حیوانات، ورزش‌های رزمی، ورزش‌های مخاطره‌آمیز، ژیمناستیک، ورزش‌های موتوری	اسمی
مسئله تقل	جنس	دختر، پسر	اسمی
	آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	خیلی خوشحال هستم چون ورزشی انتخاب کردم که به تناسب اندامم کمک می‌کند. اگر بخواهم از افسردگی، کسالت و تنبلی دور شوم باید به ورزشی که علاقه دارم بپردازم. با ورزش شجاعت و بردباری من اضافه می‌شود. تصور می‌کنم ورزش مورد علاقه من اعتماد به نفس ایجاد می‌کند. هنگام ورزش کردن احساس سلامتی و نشاط بیشتری می‌کنم. اگر ورزش کنم بیشتر روحیه فعالیت گروهی در من تقویت می‌شود. فکر می‌کنم ورزش مورد علاقه ام جسمم را قوی می‌کند.	فاصله ای
	انگیزه تحرک اجتماعی (نیاز به موفقیت)	من سخت به تحصیل ادامه می‌دهم تا به مدارج بالایی برسم حتی اگر وقتی کلاس درس را دوست نداشته باشم. انگیزه بدست آوردن نمره بسیار خوب در پایان ترم باعث تلاش بیشتر من می‌شود.	فاصله ای

<p>هیچ وقت از کلمه نمی توانم استفاده نمی کنم. نسبت به آینده رشته ورزشی ام خوش بین و امیدوار هستم. برای رسیدن به خواسته هایم حقوق دیگران را پایمال می کنم. فکر بهتر و مثبت برای انجام کارها، پیشرفت من را بیشتر می کند. برای موفقیت و پیشتازی در زندگی از موانع نمی ترسم و آنها را برمی دارم. برای اینکه کارها را بهتر انجام دهیم باید علم، دانش و مهارت بیاموزیم. مشورت با کسانی که آرمانهای مشابه دارند، ما را در رسیدن به اهداف بلند مدت یاری می کند. برای رسیدن به موفقیت و جایگاه بالاتر باید از منافع کوتاه مدت وزودگذر بگذریم. از مشکلات زندگی می ترسم و دوست ندارم در زندگی مشکل داشته باشم. اگر دوست داریم موفقیت بالایی داشته باشیم، باید بیشتر از خطرات استقبال کنیم. موفقیت با کار و تلاش بدست می آید نه با شانس.</p>		
<p>فاصله ای</p>	<p>تحصیلات پدر، درآمد پدر، شغل پدر</p>	<p>طبقه اجتماعی</p>
<p>فاصله ای</p>	<p>مشارکت اجتماعی، همکاری (انسجام اجتماعی)، اعتماد اجتماعی</p>	<p>سرمایه اجتماعی</p>
<p>فاصله ای</p>	<p>تا چه حد شهرت و پرستیژ رشته ورزشی در انتخاب شما بر رشته ورزشی تان تأثیر دارد؟ چقدر داشتن درآمد بالا از رشته ورزشی در انتخاب شما بر رشته ورزشی تان تأثیر دارد؟ چقدر انتخاب شما از رشته ورزشی تان بخاطر محبوبیت آن رشته در بین مردم می باشد؟</p>	<p>منزلت احساسی نوع ورزش (شهرت، پرستیژ، درآمد، محبوبیت در بین مردم)</p>

نتایج توصیفی پژوهش

۱۹۰ نفر از دانش آموزان را دختران و ۲۰۹ نفر را پسران تشکیل دادند. ۷۱ نفر پایه هفتم، ۸۴ نفر پایه هشتم، ۶۷ نفر پایه نهم، ۸۳ نفر پایه دهم، ۳۰ نفر پایه یازدهم و ۶۴ نفر پایه دوازدهم می باشند.

۳۹ نفر از دانش آموزان هیچ وقتی را در طول هفته به ورزش اختصاص نمیدهند، ۱۰۰ نفر زیر ۵۰ دقیقه، ۸۵ نفر ۵۰ تا ۱۰۰ دقیقه و ۸۶ نفر ۱۰۱ تا ۲۰۰ دقیقه، ۳۶ نفر ۲۰۱ تا ۳۰۰ دقیقه، ۲۴ نفر ۳۰۱ تا ۴۰۰ دقیقه و ۲۹ نفر بالای ۴۰۰ دقیقه به ورزش اختصاص می دهند.

۷/۸ درصد دارای قومیت لر، ۲۲/۳ درصد ترک، ۰/۵ درصد عرب، ۴ درصد کرد و ۶۵/۴ درصد فارس بوده اند. ۰/۸ درصد از پدران دانش آموزان فاقد تحصیلات، ۱۷/۸ درصد سیکل، ۳۸ درصد دیپلم، ۵/۵ درصد فوق دیپلم، ۱۸/۸ درصد لیسانس، ۱۳/۸ درصد فوق لیسانس و ۳/۳ درصد دکتری هستند و ۸ نفر به این سوال پاسخی نداده اند.

۶۱ درصد از دانش آموزان به ورزش های گروهی علاقمند هستند. نمرات دانش آموزان در اطلاع از پیامدهای فردی مثبت ورزش از ۵ نمره دارای میانگین ۴/۳۷ و انحراف معیار ۰/۷۲۴ است. نمرات سرمایه احساسی دانش آموزان از ۵ نمره دارای میانگین ۳/۷۴ و انحراف معیار ۰/۶۴۶ است. نمرات منزلت احساسی دانش آموزان دارای میانگین ۳/۴۱ و انحراف معیار ۱/۰۴۵

است. اندازه سنجش متغیرهای انگیزه تحرک اجتماعی، طبقه اجتماعی، سرمایه احساسی و منزلت احساسی نوع ورزش از نوع نسبی می باشد.

آگاهی از پیامدهای مثبت ورزش و انتخاب رشته ورزشی

یکی دیگر از سؤالات تحقیق حاضر این بود که آیا بین آگاهی از پیامدهای مثبت ورزش با انتخاب رشته ورزشی رابطه وجود دارد؟ در پاسخ به این سؤال فرضیهی دوم مطرح گردید که طبق آن بین آگاهی از پیامدهای مثبت ورزش با انتخاب رشته ورزشی از سوی آنها رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد. با توجه به این که سطح سنجش متغیر آگاهی از پیامدهای مثبت ورزش، فاصله‌ای و متغیر انتخاب رشته ورزشی، اسمی چند حالتی بود لذا برای آزمون فرضیهی مورد نظر، از آزمون کای دو پیرسون استفاده شده است. طبق نتایج این آزمون چون سطح معنی‌داری ($Sig = 0/026$) کم‌تر از آلفای مورد نظر ($0/05$) بوده است، لذا فرضیهی (H_0) که به معنی عدم وجود رابطه بین دو متغیر است، رد شده و فرضیهی (H_1) که به معنی وجود رابطه است تأیید می‌شود.

جدول ۶: آزمون کای دو پیرسون

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	82.862 ^a	39	.026
Likelihood Ratio	81.873	39	.008
N of Valid Cases	389		

a. 46 cells (82.1%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .04.

یافته‌ها نشان می‌دهد که در آگاهی از پیامدهای مثبت ورزش با انتخاب رشته ورزشی رابطه وجود دارد. نتایج آزمون کای دو این رابطه را تأیید می‌کند. بدین ترتیب که مقدار آن با درجه آزادی ۳۹ برابر $82/862$ شده است که در سطح $0/05$ معنادار است. سطح معناداری بدست آمده $0/026$ شده است که کم‌تر از حداقل آلفای مورد نظر ($0/05$) است.

انگیزه تحرک احساسی و انتخاب رشته ورزشی

یکی دیگر از سؤالات تحقیق حاضر این بود که آیا بین انگیزه تحرک احساسی با انتخاب رشته ورزشی رابطه وجود دارد؟ در پاسخ به این سؤال فرضیهی سوم مطرح گردید که طبق آن بین انگیزه تحرک احساسی با انتخاب رشته ورزشی از سوی آنها رابطه‌ی معنی‌داری وجود دارد.

با توجه به این که سطح سنجش متغیر انگیزه تحرک اجتماعی، فاصله‌ای و متغیر انتخاب رشته ورزشی، اسمی چند حالتی بود لذا برای آزمون فرضیهی مورد نظر، از آزمون کای دو پیرسون استفاده شده است. طبق نتایج این آزمون چون سطح معنی‌داری ($Sig = 0/000$) کم‌تر از آلفای مورد نظر ($0/05$) بوده است، لذا فرضیهی (H_0) که به معنی عدم وجود رابطه بین دو متغیر است، رد شده و فرضیهی (H_1) که به معنی وجود رابطه است تأیید می‌شود.

جدول ۷: آزمون کای دو پیرسون

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	60.317 ^a	26	.000
Likelihood Ratio	54.554	26	.001
N of Valid Cases	387		

یافته‌ها نشان می‌دهد که انگیزه تحرک احساسی با انتخاب رشته ورزشی رابطه دارد. نتایج آزمون کای دو این رابطه را تأیید می‌کند. بدین ترتیب که مقدار آن با درجه آزادی ۲۶ برابر $60/317$ شده است که در سطح $0/05$ معنادار است. سطح معناداری بدست آمده $0/000$ شده است که کمتر از حداقل آلفای مورد نظر ($0/05$) است.

بررسی عوامل احساسی موثر بر انتخاب رشته ورزشی

رگرسیون لجستیک چندگانه یک روش رگرسیونی برای یافتن ارتباط علی میان متغیرهای تحقیق است و در مواردی که متغیر وابسته اسمی و چند حالتی است از این روش استفاده می‌شود. در این تحقیق، متغیر وابسته انتخاب رشته ورزشی است و شامل ۱۴ حالت مسابقه، ورزش‌های قدرتی، ورزش‌های راکتی، ورزش‌های برفی/اسکی، ورزش‌های نشانه‌روی، ورزش‌های گروهی، ورزش فکری، ورزش‌های آبی، ورزش‌های حرکتی، ورزش با حیوانات، ورزش‌های رزمی، ورزش‌های مخاطره‌آمیز، ژیمناستیک و ورزش‌های موتوری می‌باشد. به منظور انجام بهتر محاسبات این ۱۴ حالت را مطابق جدول زیر به ۵ گروه دسته بندی کردیم. اکنون متغیر وابسته تحقیق (انتخاب رشته ورزشی) ۵ حالت دارد و می‌توان رگرسیون لجستیک چندگانه را انجام داد.

دسته	شرح	تعداد
دسته ۱	ورزش‌های قدرتی، ورزش‌های رزمی	۳۶
دسته ۲	ورزش‌های برفی/اسکی، ورزش‌های آبی	۴۴
دسته ۳	ورزش‌های نشانه‌روی، ورزش‌های راکتی، ورزش فکری	۳۴
دسته ۴	ورزش‌های گروهی، مسابقه، ژیمناستیک	۲۶۱
دسته ۵	ورزش‌های حرکتی، ورزش با حیوانات، ورزش‌های مخاطره‌آمیز، ورزش‌های موتوری	۱۴

جدول زیر نتایج آزمون نسبت درست‌نمایی برای بررسی معناداری متغیرهای مستقل در مدل رگرسیون را نشان می‌دهد. همانطور که در جدول ملاحظه می‌شود، با توجه به اینکه مقدار Sig برای تمام متغیرها کمتر از $0,05$ است لذا نتیجه می‌شود که تمام متغیرها در مدل معنادار هستند.

متغیرها	آماره کای اسکوئر	درجه آزادی	Sig.
عرض از مبدا	39.853	4	.000
جنس	38.648	4	.000
آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	17.124	4	.001
انگیزه تحرک اجتماعی	37.681	4	.000
طبقه اجتماعی	43.795	4	.000
سرمایه اجتماعی	75.700	4	.000
منزلت احساسی نوع ورزش	54.820	4	.000

جدول زیر نتایج مدل رگرسیون لجستیک شامل برآورد ضرایب رگرسیونی (β)، خطای استاندارد (S.E.) و مقدار Sig را برای انتخاب رشته ورزشی نشان می‌دهد. در این جدول ۵ دسته متغیر وابسته به عنوان سطح مرجع در نظر گرفته شده است. همانطور که در جدول ملاحظه می‌شود، با توجه به اینکه مقدار Sig برای تمام متغیرها کمتر از $0,05$ است لذا نتیجه می‌شود که تمام متغیرهای مستقل در انتخاب رشته ورزشی معنادار هستند. بنابراین متغیرهای جنس، آگاهی از پیامدهای فردی مثبت

ورزش، انگیزه تحرک اجتماعی، طبقه اجتماعی، سرمایه اجتماعی، منزلت احساسی نوع ورزش از عوامل مهم احساسی بر انتخاب رشته ورزشی در میان دانش آموزان می باشند.

Sig.	S.E.	β	Effect	Response
<0.001	2.8376	11.1316	عرض از مبدا	دسته ۱
<0.001	2.1292	-4.0786	جنس	
<0.001	1.1438	-2.9442	آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	
<0.001	4.3647	8.1495	انگیزه تحرک اجتماعی	
<0.001	0.9501	2.689	طبقه اجتماعی	
<0.001	1.046	28.422	سرمایه اجتماعی	
<0.001	0.0587	9.327	منزلت احساسی نوع ورزش	
<0.001	20.2702	3.45512	عرض از مبدا	دسته ۲
<0.001	12.2584	-1.6155	جنس	
<0.001	6.5923	5.5595	آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	
<0.001	9.2079	-9.9444	انگیزه تحرک اجتماعی	
<0.001	8.6759	-7.6479	طبقه اجتماعی	
<0.001	2.9547	-2.6514	سرمایه اجتماعی	
<0.001	0.7876	-3.24	منزلت احساسی نوع ورزش	
<0.001	8.6204	18.1012	عرض از مبدا	دسته ۳
<0.001	7.9681	-10.618	جنس	
<0.001	4.168	2.1684	آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	
<0.001	6.4962	10.2314	انگیزه تحرک اجتماعی	
<0.001	5.4642	-3.4044	طبقه اجتماعی	
<0.001	1.1569	13.579	سرمایه اجتماعی	
<0.001	0.9382	-1.595	منزلت احساسی نوع ورزش	
<0.001	2.8698	11.1547	عرض از مبدا	دسته ۴
<0.001	2.1037	-4.035	جنس	
<0.001	1.2002	-2.9387	آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش	
<0.001	4.3857	8.1478	انگیزه تحرک اجتماعی	
<0.001	0.7763	2.6832	طبقه اجتماعی	
<0.001	1.0893	2.8457	سرمایه اجتماعی	
<0.001	1.8374	9.327	منزلت احساسی نوع ورزش	

برای این مدل رگرسیون لجستیک، مقدار R^2 برابر با ۰٫۶۵۲ است و نشان می‌دهد که مدل به اندازه کافی مناسب است. مقدار R^2 نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل تحقیق ۶۵٫۲ درصد از کل تغییرات متغیر وابسته را تبیین می‌کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این تحقیق، هدف بررسی عوامل احساسی موثر بر انتخاب رشته ورزشی بود. در این راستا جامعه آماری تحقیق دانش آموزان مشغول به تحصیل در شهر تهران می‌باشد. حجم نمونه ۳۹۹ نفر تعیین شد و از ابزار پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل همبستگی نشان داد که میان متغیر مستقل (جنس، آگاهی از پیامدهای مثبت، انگیزه تحرک احساسی، طبقه اجتماعی، سرمایه احساسی و منزلت اجتماعی) با متغیر وابسته (انتخاب رشته ورزشی) رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک این نتیجه حاصل شد که متغیرهای جنس، آگاهی از پیامدهای فردی مثبت ورزش، انگیزه تحرک احساسی، طبقه اجتماعی، سرمایه احساسی و منزلت احساسی نوع ورزش از عوامل مهم احساسی بر انتخاب رشته ورزشی در میان دانش‌آموزان می‌باشند. بنابراین سوالات تحقیق تایید می‌شود. با توجه به ضرایب رگرسیونی مشخص شد که مهمترین عامل در انتخاب رشته‌های ورزشی دسته ۱ (ورزش‌های قدرتی، ورزش‌های رزمی) سرمایه اجتماعی، در انتخاب رشته‌های ورزشی دسته ۲ (ورزش‌های برفی/اسکی، ورزش‌های آبی) انگیزه تحرک احساسی، در انتخاب رشته‌های ورزشی دسته ۳ (ورزش‌های نشانه‌روی، ورزش‌های راکتی، ورزش فکری) و مهمترین عامل در انتخاب رشته‌های ورزشی دسته ۴ (ورزش‌های گروهی، مسابقه، ژیمناستیک) منزلت احساسی نوع ورزش می‌باشد.

منابع

- ادیبی، حسین و انصاری، عبدالمعبود (۱۳۸۳). «نظریه‌های جامعه‌شناسی»، تهران: نشر دانژه.
- ابراهیمی، عبدالحسین؛ مهدی پور، عبدالرحمن؛ ازمشا، طاهره. (۱۳۹۳)، تاثیر شاخص‌های همجواری و دسترسی به مکان‌های ورزشی بر میزان مشارکت (مطالعه موردی: مناطق هشت گانه شهر اهواز)، علوم تربیتی و روانشناسی، مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش (علمی - پژوهشی)، دوره ۲، شماره ۵.
- اتمار، ویس. (۱۳۸۹). مبانی جامعه‌شناسی ورزش. مترجم: راسخ ک. چاپ اول. تهران: نشر نی.
- اسکیدمور، ویلیام (۱۳۷۵). «نظریه‌های جامعه‌شناسی، تفکر نظری در جامعه‌شناسی»، ترجمه علی محمد حاضری و دیگران، تهران: انتشارات تابان.
- اسلامی، ایوب؛ محمودی، احمد؛ خبیری، محمد؛ نجفیان رضوی، سید مهدی. (۱۳۹۲)، نقش وضعیت اجتماعی - اقتصادی (SES) در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزش‌های همگانی - تفریحی، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، دوره ۲، شماره ۳ (پیاپی ۷)، ۸۹-۱۰۴.
- انورالخولی، امین (۱۳۸۱). ورزش و جامعه. ترجمه حمیدرضا شیخی. تهران: انتشارات سمت.
- انور الخولی، امین (۱۳۸۱). (ورزش و جامعه. مترجم: حمیدرضا شیخی. بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت). مشهد و تهران.
- بهرام، عباس؛ شفیع زاده، محسن. (۱۳۸۲)، تاثیر رقابت‌گرایی و نوع رشته‌ی ورزشی بر ورزش‌گرایی: بررسی الگوی تعاملی انگیزش پیشرفت در ورزش، نشریه علوم حرکتی ورزش، جلد اول، شماره ۲، بهار ۱۳۸۲، ۹-۱.
- بوردیو، پیر (۱۳۸۱). نظریه کنش: دلایل علمی و انتخاب عقلانی. ترجمه مرتضی مردیها. اصفهان: انتشارات نقش و نگار، چاپ اول.
- پارسامهر، مهربان، دیوبند، فائزه (۱۳۹۰). "بررسی رابطه‌ی بین میزان دینداری والدین با، خشونت میان فردی فرزندان پسر دبیرستانی"، مجله‌ی روانشناسی و دین، سال ۴. شماره ۱.
- پارسامهر، مهربان؛ بلگوریان، مستانه؛ سعیدی مدنی، محسن. (۱۳۹۲)، بررسی رابطه بین مولفه‌های سرمایه احساسی و مشارکت ورزشی در میان نوجوانان، مدیریت ورزشی، شماره ۱۷، ۱۲۷-۱۰۹.

- دوفرانس، ژاک (۱۳۸۵). جامعه شناسی ورزش، ترجمه عبدالحسین نیک گهر، تهران: انتشارات توتیا، چاپ اول.
- رحمتی، محمدمهدی (۱۳۸۱)، بررسی و نقد نظریه های شناختی درباره خشونت ورزشی، فصلنامه فرهنگ عمومی، شماره سی، بهار.
- رسانه مردمی ورزش استان قم، سایت قم اسپرت، ۱۳۹۵/۴/۶، شناسه خبر: ۷۴۰۲.
- ریتزر، جورج (۱۳۷۹). نظریه های جامعه شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: انتشارات علمی، چاپ دوم.
- شارع پور، محمود (۱۳۸۵). "مفهوم سازی سنجش و دلالت های سیاست گذاری". ساری: سازمان مدیریت و برنامه ریزی مازندران.
- فتحی، سروش (۱۳۸۲). بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر گرایش به ورزش در بین دانشجویان ورزشکار. پایان نامه
- کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.
- فتحی، سروش (۱۳۸۴)، بررسی عوامل فرهنگی و اجتماعی موثر بر گرایش به ورزش در بین دانشجویان ورزشکار. فصل نامه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان، سال اول، شماره چهارم.
- فتحی، سروش (۱۳۸۸). تبیین جامعه شناختی مشارکت ورزشی دانشجویان، پژوهش نامه علوم اجتماعی، سال سوم، شماره چهارم.
- http://www.sid.ir/fa/VEWSSID/J_pdf/24813880407.pdf
- عبدلی، بهروز (۱۳۸۶). "مبانی روانی - اجتماعی تربیت بدنی و ورزش". تهران: نشر بامداد، چاپ دوم
- کوئن، بروس (۱۳۷۲). **درآمدی بر جامعه شناسی** (ترجمه: غلامعباس توسلی و رضا فاضل). قم: نشر سمت، چاپ پنجم.
- متفکر،
- مهدی پور، عبدالرحمن و ازمشا، طاهره و غلامی ترکسلویه، سجاد و سبحانی، عباس (۱۳۹۳). تحلیل عوامل انگیزشی داوطلبان ورود به رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۲۶.
- http://smri.ssrc.ac.ir/article_46_27451b85bad8da6dcb6588f59e42f734.pdf
- نامداری، سایت <http://www.mahdinamdari.blogfa.com/post/22>
- Bourdieu, P.(1998) Acts of resistance . New York : New Press.
- Guillianotti Richard (1999), Football: A Sociology of the Global Game, Polity Press.
- <http://www.magiran.com/npview.asp?ID=1422731>.
- Jarvie, G. (2003). "Communitarianism, sport and social capital " International Review for the Sociology of Sport 38. PP: 139-153.
- Panagiotis, N.; Greece Zahariadis Thessaloniki (2007). "Goal Orientations and Participation Motives in Physical Education and Sport". Journal of instructional psychology, Loughborough University, UK. 46, 34-46.
- Perks, Thomas (2007). "Does sport foster social capital? The contribution of sport to a life style of community participation". Sociology of Sport Journal. 24 ,PP: 378-401
- Peiffer, K.A.; R.R. Pate (2007). Motivational factors associated with sports program participation in middle school students. Department of Exercise Science, University of South Carolina, USA.
- Putnam, R. (2000). "Bowling alone: the collapse and revival of American community". Simon and Schuster, New York.
- Lee Poh Chin, B. Se (Hons.) Nov. (2006). "Explorations social capital and physical activity participation among adults on christmas island, school of human movement and exercise science and school of social and cultural studies". The University of Western Australia .

- Skinner, James. Zakus, Dwight H. (2008). “Development through sport : building social capital in disadvantaged communities”. Sport management review ,11.PP:253-275.
- Social capital and social wellbeing (2002). “Discussion paper, produced by the Australian bureau of statistics”. Commonwealth of Australia .